

Megalakult a Munkaügyi Kapcsolatok Társaság

Az Alapszabály és a munkaprogram elfogadásával, a tisztviselők megválasztásával, 1991. december 2-án megalakult a Munkaügyi Kapcsolatok Társaság. A Társaság neve az angol Industrial Relations fogalomból származik, amely csak a közelmúltban kezdett meghonosodni Magyarországon.

Az Industrial Relations fogalom a piacgazdaságokban olyan intézményeket és eljárásokat foglal magában, mint a kollektív tárgyalások és megállapodások rendszere (vállalati, ágazati, területi és országos szinten); a gazdaság- és a társadalompolitika fő irányaira vonatkozó érdekegyeztetés; a vállalati döntéshozatalban való munkavállalói részvétel, az egyéni és kollektív munkaügyi viták rendezésének intézményei.

A Munkaügyi Kapcsolatok Társaság megalakulását éppen az tette aktuálissá, hogy a piacgazdaság kiépülésének előfeltétele és egyben következménye a munkaügyi kapcsolatok szereplőinek, intézményrendszerének, működési kereteinek kiépülése. A Társaság fő céljai között szerepel a munkaügyi kapcsolatok szereplői – a munkáltatók, a munkavállalók illetve adott esetben az állam – között az együttműködés ápolása, a viszonyukban felmerülő problémák, konfliktusok tárgyalásos rendezésének elősegítése; a munkavállalói részvétel intézményeinek fejlesztése; egy releváns, többszintű érdekegyeztetési rendszer kialakítása. Mindezeket a célokat a Társaság egy olyan szakértői gárda összefogásával óhajtja elérni, amely tevékenyen részt vesz a munkaügyi kapcsolatok fejlesztésében, szakmai háttérrel ad a munkaügyi kapcsolatok szereplőinek, valamint a kutatás, az oktatás, a képzés és a mindennapi gyakorlat eszközeivel segíti a szakterület ismeretanyagának elterjesztését.

A Társaság alapító tagjai megválasztották a kilenc tagú Elnökséget, akik között a szociológia, a közgazdaság és a jog elismert szakemberei vannak, valamint a munkaadói, munkavállalói érdekképviseletek képviselői.

A Társaság a közeljövőben egyszerre több irányban is megkezdte munkáját. Erőfeszítéseket tesz a tagság létszámának gyarapítására. Megkezdte a pártoló tagok toborzását, akikkel – az Alapszabály és az alakuló ülés felhatalmazása alapján – szerződést köt. Felveszi a kapcsolatot a Nemzetközi Munkaügyi Kapcsolatok Társasággal (IIRA), amelyhez a csatlakozás segítené a nemzetközi tapasztalatok megismerését és hasznosulását. Minél előbb elindítja az érdemi munkát, a társasági életet.

A Társaság munkaprogramjában – amelyet az alakuló ülésen a résztvevők megtárgyaltak és elfogadtak –, a legfontosabb helyet a szakmai klub jellegű programok foglalják el. Ezek témáit a piacgazdaságba való átmenet kérdései szabják meg. A tervek szerint a Társaság négy témakörre koncentrálna szervezi programjait a közeljövőben:

Az első témakör a munkaügyi kapcsolatok elmélete. Ide tartoznak a makrogazdasági folyamatok és a társadalmi érdekvérvényesítés összefüggései; részvétel a politikai közélet-

ben, a társadalompolitikában; a Parlament és az érdekképviseletek viszonya; a tripartizmus jövője stb.

A második témakör a munkaügyi kapcsolatok és a munkaerőpiac összefüggései. Így pl. a szociális partnerek szerepe a munkaerőpiaci feszültségek feldolgozásában, a munkanélküliség kezelésében; a munkaerőpiaci alkalmazkodás lehetséges (rugalmas) formáinak segítése; munkaerő-mobilitás és összeurópai munkaerőpiac.

A harmadik témakör a munkajog területét érintő olyan témák, amelyek a jogi szabályozás fehér foltjait segítenek feltárni; a jogalkotásban a szociális partnerek szerepét tisztázni; a dolgozói jogok, jogorvoslati formák, az érdekviták megoldási módjait feltárni; és a kollektív szerződések jogi megalapozását szolgálni.

A negyedik témakör a munkaügyi kapcsolatok vállalati szintű rendszere. Ide tartoznak a érdekvérvényesítés intézményrendszerének alsóbb szintjein folyó kollektív tárgyalások, a konfliktusok kezelésének lehetséges módjai; a munkásrészvétel, különös tekintettel a privatizáció sajátos hazai kérdéseire.

A szakmai klub – a fenti témakörökön túl, a tagok igényeit követve – a gyakorlati életben felmerülő konkrét kérdések megoldását is szolgálhatja. Az összejövetelek tanulságait, a mérlegelendő véleményeket, a javaslatokat a Társaság széles körben kívánja népszerűsíteni. Így nemcsak az illetékes főhatóságok, intézmények felé juttatja el, hanem a parlamenti bizottságoknak is.

A Társaság szolgáltatásai eleinte szerények lesznek, de a lehetőségek szerint fokozatosan bővülnek. A közeljövőben a Társaság tagjait:

- informáljuk a Nemzetközi Munkaügyi Kapcsolatok Társaság híreiről,
- szakirodalmi tájékoztatókat készítünk,
- terjesztjük az ILO munkaügyi kapcsolatokkal foglalkozó kiadványait, könyveit, a hazai szakemberek, kutatók tanulmányait,
- a Társaság tagjait értesítjük a külföldi tapasztalatcsere lehetőségéről,
- külföldi szakértők magyarországi látogatásai alkalmából konzultációs lehetőséget kapnak, támogatást külföldi partnerkapcsolatok kialakításában stb.

Az alapító tagok várják mindazon személyek, szakemberek, szervezetek jelentkezését, akik a munkaügyi kapcsolatok valamely területének művelői, letéteményesei s e társasági munkán keresztül is részt kívánnak vállalni a szociális partnerek közötti együttműködés elősegítésében, intézményesítésében. Az érdeklődőknek bővebb információkkal szolgál Orolin Zsuzsa, illetve Ladó Mária a Társaság főtitkára a Munkaügyi Kutatóintézet címén: 1066 Budapest, VI. Mozsár u. 14. tel.: 1327-787. Fax.: 1127-044.